

Київський національний торговельно-економічний університет
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії

А.А. Мазаракі

2020 р.

ПРОГРАМА

вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра

галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-професійна програма	«Організація оптової та роздрібної торгівлі»

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Розділ 1. Організація роздрібно́ї торгівлі	5
Розділ 2. Організація оптової торгівлі	14
Розділ 3. Торговельне підприємство	17
Розділ 4. Логістика	20
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	24
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ НА ВСТУПНОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ	27

ВСТУП

Програму вступного фахового випробування розроблено для здобуття ОС «магістр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійною програмою «Організація оптової та роздрібної торгівлі».

Вступне фахове випробування проводиться з метою виявлення рівня підготовки абітурієнта, ступеня володіння професійними знаннями для подальшого опанування ступеня «магістр» із зазначених спеціальностей.

До складу програми вступних фахових випробувань увійшли змістові модулі програм дисциплін професійної підготовки та програми самостійного вибору КНТЕУ, які є професійно орієнтованими для магістерської спеціалізації. Програма складається з чотирьох розділів.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Розділ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

Сутність, функції роздрібно́ї торгівлі і завдання з її організації

Сутність поняття “торгівля”, як найважливішої складової споживчого ринку. Функції торгівлі в сучасному економічному середовищі. Економічні та соціальні завдання торгівлі. Місце торгівлі в економічній системі.

Сутність зовнішньої та внутрішньої торгівлі. Функціональна структура внутрішньої торгівлі.

Сутність і характерні особливості роздрібно́ї торгівлі. Завдання і функції роздрібно́ї торгівлі в умовах ринкових відносин.

Необхідність створення конкурентного середовища у роздрібно́ї торгівлі. Організаційні форми роздрібно́ї торгівлі. Торговельні одиниці та підприємства як первинні елементи організаційної структури торгівлі. Незалежні підприємства торгівлі. Організаційно-правові форми підприємств торгівлі в умовах ринкової економіки.

Ключові характеристики стану розвитку роздрібно́ї торгівлі в Україні. Роздрібно́я торгівля як одна з найбільш кризово стійких галузей в національній економіці, а також одна з найбільш привабливих в глобальному аспекті. Оцінка ситуації в сфері роздрібно́ї торгівлі на основі показників та аналітичних даних Державної служби статистики України, а також національних дослідницьких компаній.

Оцінка ключових трендів розвитку роздрібно́ї торгівлі на глобальному ринку з точки зору міжнародних дослідницьких компаній: Nielsen Holdings plc., Deloitte Consulting LLP, Ernst & Young Global Limited та інших.

Споживчий ринок як індикатор стану економіки країни. Вплив на галузь глобальних процесів у світі в цілому та зміни споживчих трендів серед покупців національного ринку. Багатоканальна (мультиканальна, omnichannel) роздрібно́я торгівля в країнах з розвинутою ринковою економікою: сутність, мотиви та ризики її організації.

Роздрібно́я торговельна мережа

Роздрібно́я торговельна мережа — важлива складова інфраструктури споживчого ринку. Сутність та соціально-економічне значення роздрібно́ї торговельної мережі. Стан і тенденції розвитку роздрібно́ї торговельної мережі в Україні.

Основні види об'єктів роздрібної торговельної мережі. Класифікація об'єктів роздрібної торговельної мережі за сталістю місцезнаходження.

Сутність та класифікація магазинів. Спеціалізація магазинів: її сутність, значення та форми. Типізація магазинів, її сутність і значення. Номенклатура типів магазинів. Типи міських і сільських магазинів. Перспективні типи магазинів (дискаунтер, дисконт, шоу-рум, концепт-стор, аутлет, стоковий магазин).

Сутність та класифікація торговельних центрів.

Види об'єктів дрібнороздрібної торговельної мережі: павільйони, кіоски, палатки, торговельні автомати.

Сутність та класифікація торговельних мереж. Стан розвитку торговельних мереж у ресторанному господарстві та сфері послуг. Сутність франчайзингу та його застосування у роздрібній торгівлі. Добровільні види об'єднань у роздрібній торгівлі.

Визначальні фактори розвитку роздрібної торговельної мережі в умовах ринкової економіки.

Планування розвитку роздрібної торговельної мережі. Методичні підходи щодо визначення потреби у торговельних об'єктах, їх спеціалізації та вибору місця розташування та території населеного пункту. Основні принципи територіального розміщення різних видів і типів торговельних об'єктів. Основні напрями удосконалення структурно-територіальної організації роздрібної торговельної мережі в Україні.

Механізм формування структури роздрібної торговельної мережі та її територіального розміщення у країнах із розвиненою ринковою економікою.

Ефективність функціонування роздрібної торговельної мережі. Показники, які характеризують стан розвитку та ефективність використання роздрібної торговельної мережі.

Сучасні тенденції розвитку роздрібної торговельної мережі в країнах з розвиненою ринковою економікою. Багатоканальна (мультиканальна, omnichannel) роздрібна торгівля: сутність, мотиви та ризики її організації.

Формування товарного асортименту і управління ним суб'єктом роздрібної торгівлі

Вибір форми товарної спеціалізації магазину. Вплив спеціалізації магазину на структуру товарного асортименту. Асортиментна політика підприємства роздрібної торгівлі. Принципи формування товарного

асортименту. Етапи формування товарного асортименту. Аналіз ролей категорій. Виокремлення ядра категорії. Методи аналізу і оптимізації асортименту.

Особливості формування товарного асортименту в універсальних магазинах. Специфіка формування товарного асортименту в супермаркеті, гіпермаркеті, дискаунтері, універмазі. Особливості формування товарного асортименту у спеціалізованих магазинах. Специфіка формування товарного асортименту в бутіку. Формування асортименту фірмового магазину товаровиробника. Особливості формування товарного асортименту у вузькоспеціалізованих магазинах. Особливості формування товарного асортименту у неспеціалізованих магазинах. Специфіка формування товарного асортименту в мінімаркеті. Особливості формування товарного асортименту у комбінованих магазинах.

Принципи формування структури асортименту на основі товарів, що задовольняють щоденні потреби клієнтів, а також тих, які швидко обертаються, корисні для споживання, відповідають купівельній спроможності споживачів.

Оцінка ефективності управління товарним асортиментом магазину. Показники оцінки товарного асортименту. Визначення коефіцієнтів широти та глибини товарного асортименту. Оцінка стабільності товарного асортименту. Вплив типу магазину на його націнову політику.

Особливості формування товарного асортименту у позамагазинних торговельних об'єктах (торговельні автомати, павільйони, кіоски, палатки, автомагазини).

Організація торговельно-технологічного процесу у магазині

Типи будівель, споруд, в яких розміщуються магазини. Вимоги до облаштування магазину. Склад та взаємозв'язок приміщень магазину. Технологічне планування приміщень магазину та визначальні фактори їх вибору. Основні вимоги щодо технологічного планування продовольчого та непродовольчого магазину. Основні види торговельно-технологічного обладнання магазинів.

Сутність торговельно-технологічного процесу у магазині. Основні операції торговельно-технологічного процесу. Допоміжні операції торговельно-технологічного процесу.

Особливості організації торговельно-технологічного процесу у різних типах магазинів.

Формалізація формату магазину залежно від розміру торговельної

площі та місця розміщення.

Організація і технологія приймання товарів за кількістю.
Організація і технологія приймання товарів за якістю. Особливості приймання товарів, що надійшли у тарі-обладнанні.

Організація і технологія зберігання товарів у магазині. Вибір обладнання для зберігання товарів в залежності від спеціалізації магазину. Особливості зберігання окремих груп продовольчих і непродовольчих товарів.

Особливості підготовки до продажу товарів різних груп.
Організація операцій з фасування та пакування товарів.

Механізація та автоматизація технологічних операцій у магазині.
Роль комп'ютерної техніки в організації торговельно-технологічного процесу. Системи автоматизованого збору даних і їх роль в організації торговельно-технологічного процесу.

Улаштування та планування торговельної зали магазину.
Зонування торговельної зали з врахуванням принципів товарного сусідства асортиментних груп, цінкових категорій та технологічних «горячих» та «холодних» зон. Типи планування торговельної зали магазину. Вибір обладнання для торговельної зали залежно від спеціалізації магазину. Забезпечення ефективності використання торговельного обладнання. Коефіцієнт установчої площі. Коефіцієнт демонстраційної площі. Розміщення і викладка товарів у торговельній залі магазину. Завдання, вимоги і принципи розміщення товарів у торговельній залі магазину. Особливості розміщення товарів у торговельній залі магазину залежно від методу роздрібного продажу. Основні принципи та правила оформлення вітрин. Вимоги і принципи викладення товарів та торговельному обладнанні і в тарі-обладнанні. Види викладки товарів. Особливості викладення окремих груп продовольчих і непродовольчих товарів на торговельному обладнанні. Розробка планограми викладки.

Норми і правила торговельного обслуговування покупців

Порядок здійснення торговельної діяльності. Основні правила роботи магазинів, дрібнороздрібної торговельної мережі. Основи організації фірмової торгівлі. Основні правила роздрібної торгівлі окремими видами товарів. Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами. Правила роздрібної торгівлі непродовольчими товарами. Правила торговельного обслуговування населення.

Порядок застосування реєстраторів розрахункових операцій.
Порядок проведення розрахункових операцій в роздрібних

торговельних об'єктах. Правила використання засобів вимірювання у торговельних об'єктах.

Законодавча та нормативно-правова база щодо забезпечення високоякісного обслуговування населення. Державний та громадський контроль за виконання актів щодо забезпечення належного торговельного обслуговування споживачів. Закон України “Про захист прав споживачів”. Правила і порядок повернення та/або обміну товарів. Положення про Книгу відгуків і пропозицій. Облаштування куточка споживача у магазині.

Культура торгівлі і фактори, що її обумовлюють. Складові елементи культури торгівлі. Якість торговельного обслуговування покупців як важлива складова конкурентоспроможності роздрібного торговельного об'єкта. Основні елементи, що формують якість обслуговування покупців. Система показників та методика оцінювання якості торговельного обслуговування покупців у магазині.

Організація продажу товарів і обслуговування покупців у магазині

Атмосфера магазину та її складові. Засоби внутрішньомагазинної інформації. Оформлення інтер'єру магазину.

Форми і методи роздрібного продажу товарів. Методи роздрібного продажу товарів у магазинах та перспективи їх розвитку. Фактори, які впливають на вибір методу роздрібного продажу товарів.

Самообслуговування як один з найбільш ефективних методів роздрібного продажу товарів і обслуговування покупців. Особливості організації процесу продажу товарів за методом самообслуговування та умови його ефективного застосування. Організаційно-технологічні заходи з впровадження самообслуговування і його ефективного застосування.

Організація і технологія продажу товарів за індивідуальним обслуговуванням покупців та умови його ефективного застосування.

Організація продажу товарів у магазинах за зразками.

Умови і характерні особливості продажу товарів за замовленням покупців.

Психологічні аспекти процесу продажу товарів та спілкування з потенційними покупцями. Психотехнології процесу продажу. Виявлення потреб потенційних покупців. Презентація та демонстрація товарів. Відповідь на заперечення покупців.

Вплив товарної спеціалізації магазину на організацію процесу продажу товарів.

Форми організації розрахункових вузлів та умови їх застосування.

Розрахунок потреби у кількості реєстраторів розрахункових операцій. Організація роботи розрахункових вузлів. Організація відпуску товарів покупцям. Порядок розрахунків з покупцями за придбані товари. Способи розрахунку з покупцями за покупки.

Пакування товарів і вручення покупки споживачам.

Особливості обслуговування покупців з обмеженими можливостями.

Додаткові послуги магазинів у процесі торговельного обслуговування. Роль послуг, які надаються покупцям, у забезпеченні конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Властивості послуг. Класифікація торговельних послуг та їх характеристика. Організація надання торговельних послуг. Автоматизація надання інформаційних послуг. Електронний інформаційний кіоск та його роль в обслуговуванні покупців. Зарубіжний досвід щодо надання послуг покупцям.

Рекламна діяльність підприємства роздрібної торгівлі. Види рекламних засобів та особливості їх застосування підприємством роздрібної торгівлі. Методи стимулювання продажу товарів. Організація промоакцій у магазині. Організація сезонного розпродажу товарів. Організація продажу товарів зі знижками. Організація дегустації товарів.

Розробка програм лояльності покупців. Автоматизовані системи управління взаємовідносинами з покупцями.

Організація стимулювання продажу споживчих товарів і формування лояльності покупців

Рекламна діяльність підприємства роздрібної торгівлі. Види рекламних засобів та особливості їх застосування підприємством роздрібної торгівлі. Методи стимулювання продажу товарів. Стимулювання здійснення першої покупки, придбання за спеціальною ціною. Організація промоакцій у магазині. Акційна листівка, промо-активності, виділене місце додаткових продажів, обладнаний прикасовий простір, відео-монітори. Організація сезонного розпродажу товарів. Організація продажу товарів зі знижками. Організація дегустації товарів.

Збільшення ефективності продажу товарів за рахунок довгострокової підготовки акційних пропозицій клієнту на основі календарного графіку.

Розробка програм лояльності покупців. Формування якісної системи обслуговування клієнтів (Customer Service) через вивчення їх

клієнтського досвіду (Customer Experience). Запровадження системи лояльності споживачів до роздрібної мережі – принципи, механізми, автоматизовані системи обліку. Автоматизовані системи управління взаємовідносинами з покупцями.

Організація праці торговельно-оперативного персоналу підприємства роздрібної торгівлі

Основні категорії працівників підприємства роздрібної торгівлі. Вимоги до продавців-консультантів та касирів. Навчання торговельно-оперативного персоналу. Основні функції та посадові обов'язки торговельно-оперативного персоналу. Форми організації праці підприємством роздрібної торгівлі. Нормування праці. Режим роботи магазину. Графіки виходу на роботу торговельно-оперативного персоналу. Методи вивчення затрат робочого часу торговельно-оперативного персоналу. Оцінка ефективності роботи торговельно-оперативного персоналу. Розробка стандарту торговельного обслуговування покупців.

Умови праці та відпочинку персоналу на підприємстві роздрібної торгівлі. Характеристика санітарно-гігієнічних умов праці підприємства роздрібної торгівлі.

Форми матеріальної відповідальності працівників за товарно-матеріальні цінності у магазині. Організація матеріальної відповідальності і забезпечення збереження товарів магазині.

Поняття робочого місця та робочої зони. Спеціалізація, планування та облаштування робочих місць. Вимоги до організації робочого місця: технічні, організаційні, психофізичні. Система обслуговування робочих місць персоналу.

Позамагазинна роздрібна торгівля

Позамагазинні форми роздрібного продажу товарів: їх роль у створенні конкуренції, класифікація і види.

Організація продажу товарів на замовлення покупців в Україні. Зарубіжний досвід і тенденції продажу товарів на замовлення покупців.

Сутність посилкової торгівлі та її особливості. Еволюція розвитку посилкової торгівлі у країнах з розвинутою ринковою економікою. Стан розвитку посилкової торгівлі в Україні. Особливості організації продажу і розрахунків за товари в системі посилкової торгівлі.

Продаж товарів через мережу дрібнороздрібних торговельних об'єктів. Місце дрібнороздрібної торговельної мережі у системі торговельного обслуговування покупців. Характеристика об'єктів

дрібнороздрібної торговельної мережі та їх вплив на організацію продажу товарів та обслуговування покупців. Організація продажу товарів у павільйонах. Організація торгівлі у кіосках. Особливості організації торгівлі у палатках.

Поняття пересувної торгівлі, її види. Технічні засоби для організації пересувної торгівлі. Організація розносної торгівлі. Організація розвізної торгівлі. Технологія продажу товарів та обслуговування покупців в автомагазинах. Організація продажу товарів та обслуговування покупців в кавомобілях.

Організація торгівлі на ринках. Значення ринків в обслуговуванні покупців. Зарубіжний досвід розвитку торгівлі на ринках. Стан і тенденції розвитку торгівлі на ринках в Україні. Класифікація ринків. Правила торгівлі на ринках. Особливості продажу товарів на продовольчих і непродовольчих ринках.

Особливості організації продажу товарів та надання послуг у торговельних центрах. Орендна політика торговельного центру.

Організація і технологія роздрібної електронної торгівлі

Мережа Інтернет як основа електронної торгівлі. Особливості здійснення торговельної діяльності в середовищі Інтернет.

Сутність транскордонної електронної торгівлі і перспективи її розвитку. М (mobile)-комерція.

Закон України “Про електронну комерцію”. Сутність електронної комерції та електронної торгівлі. Переваги і недоліки електронної торгівлі.

Механізм роздрібної електронної торгівлі. Класифікація систем роздрібної електронної торгівлі. Електронні торговельні ряди. Електронні торговельні майданчики.

Поняття Інтернет-магазину. Класифікація Інтернет-магазинів. Структура Інтернет-магазину. Основні вимоги до структури сайту Інтернет-магазину. Організація продажу товарів через Інтернет-магазин. Організація показу товарів, оформлення замовлення у системі електронної торгівлі. Системи оплати. Характеристика методів розрахунку за придбані товари. Форми доставки товарів. Організація доставки придбаних товарів. Організація післяпродажного обслуговування покупців. Оцінка економічної ефективності функціонування Інтернет-магазину.

Роздрібний продаж товарів через торговельні автомати

Сутність автоматизованої торгівлі. Історія появи та еволюція

застосування торговельних автоматів. Зарубіжний досвід, тенденції і перспективи розвитку вендингу (роздрібного продажу товарів через торговельні автомати). Стан і перспективи розвитку вендингу в Україні. Основні переваги торгівлі через торговельні автомати. Ключові фактори успіху роздрібного продажу товарів через торговельні автомати.

Організація продажу товарів через торговельні автомати. Особливості організації автоматизованої торгівлі продовольчими товарами. Особливості організації автоматизованої торгівлі непродовольчими товарами. Особливості організації автоматизованого надання послуг (платіжні термінали та ін.). Організація обслуговування торговельних автоматів.

Особливі форми роздрібного продажу товарів

Прямий роздрібний продаж товарів. Телемаркетинг та особливості організації продажу товарів за допомогою телебачення. Продаж товарів за телефоном. Продаж товарів у системі мережевого маркетингу. Особистий продаж товарів через торговельних агентів вдома у покупців.

Організація продажу непродовольчих товарів у кредит і розстрочку.

Комісійна торгівля непродовольчими товарами. Стан розвитку комісійної торгівлі в Україні і за кордоном. Правила комісійної торгівлі непродовольчими товарами.

Поняття та види ярмарків з роздрібного продажу товарів. Організація проведення ярмарків з роздрібного продажу товарів.

Організація та проведення роздрібних аукціонів.

Організація надання послуг споживачам

Особливості торгівлі споживчими послугами. Процес надання послуг споживачам.

Специфіка надання різних послуг. Організація надання послуг сервісними центрами. Організація надання послуг авторизованим сервісним центром. Організація надання послуг з прибирання приміщень та будівель (клінінг). Організація надання послуг з кейтерінгу. Організація надання послуг у салонах краси та перукарнях, хімчистках. Організація надання послуг з прокату товарів. Організація роботи ломбарду. Організація роботи платіжних терміналів. Організація послуг з доставки товарів. Організація доставки питної води. Організація продажу товарів, виготовлених на замовлення споживачів

(хенд мейд). Організація роботи антикварного салону. Послуги з розваг та особливості організації їх надання.

Організація взаємодії суб'єктів роздрібно́ї торгівлі з постачальниками товарів та послуг

Сутність поняття «товаропостачання роздрібно́ї торговельної мережі», основні вимоги і завдання щодо його раціональної організації. Принципи товаропостачання.

Визначальні фактори організації системи товаропостачання роздрібно́ї торговельної мережі та її ефективності.

Сутність господарських зв'язків суб'єктів роздрібно́ї торгівлі з товаропостачальниками. Класифікація господарських зв'язків. Прямі та опосередковані господарські зв'язки: особливості та визначальні фактори їх вибору. Методика вибору постачальників товарів. Зміст та призначення договору купівлі-продажу товарів. Договір поставки товарів, його зміст та порядок укладання.

Організація інформаційної взаємодії з постачальниками товарів. Системи електронного обміну даними з постачальниками. Автоматизовані системи управління взаємовідносинами з постачальниками товарів.

Організація транспортування товарів. Способи доставки товарів. Організація доставки товарів власними силами (самовивіз).

Організація взаємодії з постачальниками послуг. Організація орендних відносин. Договір оренди нежитлових приміщень.

Розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ

Організаційна структура оптового ринку товарів і послуг

Поняття оптового ринку як місця і сфери здійснення оптової торговельної діяльності.

Сутність, завдання та функції оптової торгівлі. Роль і місце підприємств оптової торгівлі у доведенні товарів від виробників до споживачів та логістиці товароруку.

Структура та інфраструктура оптової торгівлі. Стан розвитку оптової торгівлі споживчими товарами в Україні та у країнах із розвиненою ринковою економікою. Проблеми організації оптової торгівлі в Україні. Основні стратегічні напрями реформування оптової торгівлі України. Державне регулювання функціонування оптової торгівлі.

Види оптових підприємств в торгівлі та їхні функції

Сутність поняття «оптове торговельне підприємство». Класифікація і характеристика оптових підприємств. Особливості оптових підприємств торгівлі із повним і обмеженим циклом обслуговування. Організаційна структура оптових підприємств, роль організаційних підрозділів оптових підприємств в організації торгово-технологічного процесу. Функції та послуги, які надають оптові торговельні підприємства

Організація оптових закупівель та їх документальне оформлення

Господарські зв'язки як основа організації закупівельної роботи. Сутність, мета і принципи організації закупівель. Форми і методи закупівель товарів. Організація та джерела закупівлі товарів. Планування закупівельної роботи.

Оптові закупівлі на ярмарках. Порядок оптової закупівлі товарів на оптових ринках, виставках, товарних біржах, аукціонах. Призначення та зміст договорів купівлі-продажу та поставки товарів, порядок їх укладання.

Складська мережа

Роль складів у логістичних системах та організації товароруху, їх класифікація і види, номенклатура типів складів. Особливості роботи різних видів складів: консигнаційних, складів-магазинів самообслуговування, митних, загального користування, складів готельного типу, гарантійного зберігання та інших. Методичні підходи щодо визначення потреби у складах та їх розміщення.

Показники, що характеризують стан розвитку та ефективність використання складського господарства. Стан і тенденції розвитку складської мережі в торгівлі України. Зарубіжний досвід розвитку складської мережі.

Основні напрями розвитку та підвищення ефективності використання складської мережі в торгівлі України.

Організація технологічних процесів і праці на складах

Складові елементи технологічного процесу на складах та принципи його раціональної організації. Технологічні карти організації складських процесів. Структура і призначення приміщень загальнотоварних і спеціальних складів. Методика розрахунку площі приміщень загальнотоварного складу.

Організація і технологія приймання вітчизняних та імпортованих товарів на складі. Організація і технологія розміщення та зберігання товарів на складах. Порядок комплектування партій товарів і їх відпуск зі складу. Організація праці на складах і шляхи підвищення її ефективності. Організація оперативного обліку і контролю за рухом товарів на складах.

Зарубіжний досвід організації технологічного процесу на складах і його використання у практиці торгівлі України.

Тара та упаковка в організації транспортно-складського процесу

Роль, види та функції тари та упаковки в організації торгово-технологічних та логістичних процесів на підприємствах оптової торгівлі, транспортуванні товарів. Радіочастотна ідентифікація товарів RFID та її застосування в логістичному ланцюзі.

Організація тарних операцій у торговельних підприємствах. Основні нормативні документи, що регламентують порядок організації тарообороту на підприємствах оптової торгівлі.

Обладнання для пакетування і зберігання товарів на оптових підприємствах. Фасування та пакування товарів на підприємствах оптової торгівлі.

Світовий досвід використання тари та упаковки для підвищення ефективності логістичних складських процесів підприємств торгівлі.

Організація товаропостачання і доставки товарів оптовим покупцям

Роль оптових підприємств в ланцюгах поставок товарів. Сутність поняття «товаропостачання» та основні вимоги до його організації. Системи доставки товарів на підприємства торгівлі.

Визначальні фактори організації системи товаропостачання роздрібно-торговельної мережі та її ефективності.

Прямі та опосередковані господарські зв'язки: особливості та визначальні фактори їх вибору.

Законодавча та нормативно-правова база, що регулює взаємовідносини постачальників товарів та оптових покупців: Господарський кодекс України, Міжнародні правила «Інкотермс» тощо.

Світовий досвід щодо пошуку постачальників товарів і сучасні методики їх вибору.

Сутність поняття «товарорух», його складові елементи і принципи раціональної організації. Форми товароруху і фактори, що визначають

їх вибір. Ланковість товароруху і шляхи її скорочення. Оптимізація товароруху. Зарубіжний досвід організації процесу товароруху на принципах сучасної концепції логістики та застосування системи «швидкого реагування».

Організація перевезення товарів і транспортно-експедиторського обслуговування

Роль транспорту у перевезенні товарів, його види та особливості. Стан розвитку транспорту і вантажообороту в Україні та у розвинених країнах світу.

Планування та організація перевезення товарів. Організація перевезення товарів залізничним транспортом.

Перевезення товарів автотранспортом загального користування та показники ефективності його роботи. Правила укладання договорів на перевезення товарів автомобільним транспортом. Способи доставки товарів. Переваги централізованої доставки товарів. Методика розрахунку інтервалу, частоти та розміру партій завантаження товарів, обсягу вантажообороту і потреб у автомобілях при маятниковому і кільцевому маршрутах.

Особливості організації перевезення товарів водним і авіаційним транспортом.

Транспортно-експедиторське обслуговування підприємств торгівлі. Логістичні центри та їх роль в організації перевезення товарів.

Розділ 3. ТОРГОВЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

Сутність, роль підприємництва та його особливості в сфері торгівлі

Підприємництво як соціально–економічна категорія і процес. Природа підприємництва і закономірність його розвитку. Сутнісна характеристика підприємництва.

Особливості торговельного підприємництва. Місце і роль торговельного підприємництва в економічній системі і соціальній сфері. Мотивація організації підприємницької діяльності у сфері торгівля.

Класифікація торговельного підприємництва. Характеристика великого та середнього бізнесу в торгівлі. Мале підприємництво: характеристика, особливості та передумови розвитку.

Характеристика окремих видів підприємництва. Загальна характеристика підприємництва в окремих підсистемах внутрішньої торгівлі: роздрібній торгівлі, оптовій торгівлі, ресторанному

господарстві, зовнішній торгівлі, торговельному посередництві тощо. Особливості підприємницької діяльності у сфері послуг та інфраструктурному забезпеченні торгівлі. Передумови та визначальні фактори розвитку підприємницької діяльності в торгівлі. Соціально-економічні умови розвитку підприємництва.

Системи ринкових відносин, як основна умова функціонування бізнесу. Конкурентні умови розвитку підприємництва.

Методи і критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі. Методичні підходи до аналізу сегменту ринку, оцінки попиту і пропозиції на ньому, конкурентного середовища. Виявлення бар'єрів проникнення на ринок. Основи аналізу потенціалу доходності конкретного виду підприємницької діяльності у сегменті ринку.

Утворення суб'єктів торговельного підприємництва

Порядок прийняття рішення про утворення суб'єкта підприємницької діяльності в Установчі документи: засновницький договір, статут, положення. Вимоги до логічних документів. Порядок затвердження установчих документів.

Необхідні документи для державної реєстрації. Процедура державної реєстрації. Обмеження і відмови у реєстрації суб'єктів підприємництва. Особливість реєстрації фізичних осіб-підприємців. Вибір системи оподаткування. Оформлення державної реєстрації.

Післяреєстраційні процедури легітимізації суб'єкта підприємництва. Свідоцтва, дозволи, інші документи, необхідні для відкриття об'єкту торговельного підприємництва.

Особливості організації суб'єктів підприємницької діяльності із зарубіжним капіталом. Майнові внески зарубіжних партнерів: розміри, види, оцінка. Рішення про створення об'єктів із зарубіжним капіталом. Реєстраційні документи і процедура державної реєстрації. Дозволи і свідоцтва на відкриття об'єктів в сфері роздрібної, оптової торгівлі, ресторанного господарства, торговельного підприємництва. Внесення об'єктів до Державного реєстру. Обмеження і відмови у реєстрації об'єктів з іноземними інвестиціями.

Особливості створення представництв і дочірніх підприємств в Україні.

Реорганізація суб'єкта підприємницької діяльності: сутність, підстави, процедура, форми.

Основи бізнес - планування

Суть бізнес-плану, мета його створення і призначення. Ключові

розділи бізнес-план) і їх взаємозв'язок. Основні підходи до обґрунтування змісту окремих розділів: матеріально технічного, фінансового, кадрового забезпечення підприємницької діяльності, організації основної діяльності, впровадження інноваційних технологій, прогресивних методів і форм господарювання, використання ефективних схем управління і стратегічного, комерційного, маркетингового, логістичного забезпечення, досягнення результативних показників, очікування загроз і підприємницьких ризиків.

Оформлення бізнес-плану, його затвердження і порядок реалізації.

Стратегії торговельного підприємництва

Сутність і зміст стратегій підприємництва. Особливості стратегій торговельного підприємництва. Вибір стратегій і пріоритетів.

Порядок та етапи розробки підприємницької стратегії, узгодження з іншими видами стратегії підприємства. Мета і завдання стратегії. Засоби реалізації стратегії. Чинники впливу на стратегічний розвиток. Ефективність стратегічного розвитку підприємства.

Конкурентна стратегія суб'єктів підприємництва в сфері торгівлі.

Особливості конкуренції в підприємницькій діяльності. Конкурентна політика в сфері підприємництва. Форми конкуренції. Види конкуренції, співвідношення цінової і нецінової конкуренції. Характеристика конкурентного середовища і її оцінка. Ефективні методи конкурентної боротьби.

Формування конкурентоспроможних підприємницьких утворень.

Загальні підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності. Критерії та показники ефективності функціонування суб'єктів підприємництва.

Державне регулювання підприємницької діяльності та самоорганізація суб'єктів торговельного підприємництва

Регуляторна державна політика в сфері підприємництва. Деретуляція на стадії організації суб'єктів підприємництва.

Законодавче і нормативне регулювання підприємницької діяльності. Основні засоби регулюючого впливу держави: державне замовлення, ліцензування, патентування, квотування, сертифікація та стандартизація, застосування нормативів та лімітів, регулювання цін тарифів, надання інвестиційних, податкових та інших пільг тощо.

Система контролю і нагляду за діяльністю суб'єктів

підприємництва в торгівлі. Сфери державного контролю і нагляду: збереження та витрачання коштів і матеріальних цінностей, податкові і кредитні відносини, митне оформлення, валютні операції, ціни і ціноутворення, обмеження монополізму і захист конкуренції, якість та безпечність продукції і послуг, пробірний контроль тощо.

Органи державного регулювання торговельного підприємництва. Статус та повноваження Міністерства економіки України, Антимонопольного комітету України, Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, інших органів державного регулювання (Держспоживстандарту України, Державної митної служби України. Державної інспекції з контролю за цінами тощо).

Взаємовідносини державних органів і бізнесу. Передумови самоорганізації суб'єктів торговельного підприємництва. Роль самоврядних організацій (підприємницьких об'єднань, спілок, асоціацій та ін.) у організації роботи суб'єктів підприємництва, їх характеристика та функції. Види галузевих та територіальних організацій.

Торгово – промислові палати: особливості статусу та функції.

Компетенції третейських судів у сфері торговельного підприємництва.

Державна підтримка торговельного підприємництва.

Особливості державного регулювання торговельного підприємництва у зарубіжних країнах.

Розділ 4. ЛОГІСТИКА

Концепція і методологічний апарат логістики

Сутність, функції та завдання логістики. Передумови, фактори та етапи розвитку логістики. Сутність логістичної концепції. Логістичний мікс «7R».

Системний підхід як методологічна база логістики. Концепція та функції логістики. Поняття та класифікації матеріального потоку. Показники матеріального потоку. Інформаційні, фінансові, сервісні потоки. Логістичні функції та логістичні операції. Об'єкти логістичного управління та логістична діяльність.

Логістична місія та логістичне середовище підприємства. Визначення та місце логістичного менеджменту. Взаємодія логістичного менеджменту з маркетингом, з фінансовим та виробничим менеджментом. Логістика і стратегічне управління підприємством.

Поняття ланцюга поставок, роль та місце логістики в ланцюгу поставок.

Логістика закупівель

Сутність, цілі та завдання логістики закупівель. Організація закупівлі товарів. Стратегія закупівельної логістики підприємств та методичні підходи до її розробки. Механізм функціонування закупівельної логістики. Логістичний цикл замовлення. Методи закупівель. Рішення «зробити або купити». Планування потреб у поставках.

Визначення оптимального постачальника матеріальних ресурсів підприємства. Обґрунтування вибору постачальників товару. Оптимізація партій надходження товарів на підприємство. Визначення оптимальної партії замовлення, точки замовлення. Інформаційне забезпечення для здійснення закупівлі товарів. Організація закупівлі в логістичній системі «just-in-time».

Управління запасами в логістичних системах

Поняття матеріального запасу та причини його створення. Місце та роль запасів у логістичній системі. Види запасів у логістичній системі. Основні логістичні системи управління запасами. Порівняльна характеристика систем управління запасами.

Нормування запасів в логістиці. ABC та XYZ-аналіз в управлінні запасами. Процедура розробки алгоритму управління запасами в логістичних системах підприємств. Техніка прогнозування потреб у запасах в логістичних системах підприємств. Кількісний та якісний підходи до оцінки майбутньої потреби в запасах.

Основні показники стану запасів на підприємстві. Методи визначення страхового запасу в логістиці. Управління запасами «точно в строк» («just-in-time»).

Логістика виробничих систем

Поняття виробничої логістики. Об'єкти логістичного управління у виробництві.

Традиційна і логістична концепції виробництва. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці. Виштовхувальні та витягувальні системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.

Стратегії виробництва логістично-орієнтованого підприємства. Логістична оптимізація виробничої програми підприємства.

Оптимізація використання технологічного часу.

Основні концепції та системи управління виробничою логістикою. Мікрологістичні системи MRP-1, MRP-2, ERP, KANBAN, OPT, «Lean production». Організація постачання матеріальних ресурсів та управління запасами у мікровиробничих логістичних системах. Ефективність застосування логістики при управлінні матеріальними потоками на виробництві.

Логістика складування

Сутність та функції складів у логістичній системі. Види складів у логістичній системі підприємств. Вибір типу складу та системи складування товарів.

Загальна характеристика логістичного процесу на складі. Забезпечення ефективності складування. Основні показники роботи складу підприємства.

Принципи та технології організації складування матеріальних ресурсів підприємств. Розподіл потоків на складі за методом Парето. Схема процесної організації складських операцій. Розподіл складу на технологічні зони відповідно до логістичного процесу.

Системи адресації місць зберігання вантажів на складі. Організація комплектації замовлень. Стратегії розміщення вантажів на складі. Сучасні технічні засоби складування. Інвентаризація товарів на складах.

Упаковка у складських процесах. Контейнеризація та вантажна одиниця.

Транспортна логістика

Сутність і основні завдання транспортної логістики. Логістична оцінка та вибір виду транспорту. Системи доставки вантажів. Транспортні тарифи та їх застосування.

Транспортно-експедиційна діяльність та вибір перевізника. Оцінка доцільності створення власного автопарку. Транспортні характеристики вантажів.

Документальне супроводження вантажоперевезень. Транспортні документи. Види перевізних документів.

Планування маршрутів перевезення вантажів. Маршрутизація перевезень та розробка графіків доставки товарів.

Розподільча логістика

Поняття та задачі розподільчої логістики. Управління

замовленнями споживачів. Логістичні канали розподілу товарів та логістичні посередники. Вибір каналів розподілу та оцінка їх ефективності.

Логістичні центри дистрибуції. Оптимізація розташування розподільчих центрів на території, що обслуговується. Проектування дистрибутивних систем.

Система планування матеріальних ресурсів у каналах розподілу DRP та її модифікація DRP-2, Системи швидкого реагування на попит (DDT), швидкої реакції (QR), планування безперервного поповнення (CPR), ефективної реакції на потреби споживачів (ECR) та управління матеріальними потоками в цих системах.

Логістичний підхід до обслуговування споживачів

Поняття та рівні обслуговування споживачів. Сутність та основні завдання надання логістичного сервісу. Формування логістичного сервісу підприємства. Логістичні аспекти обслуговування споживача.

Надання логістичних послуг як засіб досягнення конкурентоспроможності підприємства. Технологія роботи з клієнтами. Технологічна схема обробки замовлень.

TQM та вплив якості на функціонування логістичної системи. Залежність витрат на сервіс від рівня сервісу. Методи оцінки рівня логістичного сервісу. Визначення оптимального рівня сервісу. Критерії якості логістичного сервісу. Логістика сервісного відгуку - SRL.

Інформаційна система логістики як стратегічний ресурс підприємства

Сутність та основне значення інформаційних потоків. Класифікація логістичних інформаційних потоків підприємства. Сутність та види логістичних інформаційних систем. Організаційна структура логістичної інформаційної системи.

Інформаційно-комп'ютерна система EDI (електронний обмін даними). Використання сканування штрихових кодів у логістиці. Інформаційно-комп'ютерні технології в логістиці. Застосування RFID-технологій при ідентифікації вантажу.

Функціональні можливості систем управління логістичною діяльністю підприємства.

Економічне забезпечення логістики

Структура та обсяги логістичних витрат. Вплив логістичних витрат на ринкову вартість товарів. Взаємозалежність складових

логістичних витрат.

Підвищення ефективності діяльності підприємств за рахунок управління логістичними витратами. Ідентифікація конфлікту витрат у логістичній системі.

Концепція мінімізації загальних витрат підприємства. Вплив логістичної діяльності на дохідність активів підприємства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Розділ 1. Організація роздрібно́ї торгівлі

1. Про електронну комерцію: Закон України від 3.09.2015 № 675-VIII (зі змінами). - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/675-19>

2. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII (зі змінами). - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>

3. *Апоній В.В. Організація торгівлі: підручник / В.В. Апоній, І.П. Міщук.; за ред. В.В. Апонія. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 632 с.**

4. *Внутрішня торгівля України: монографія / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.]. - К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. - 864 с.*

5. *Голошубова Н.О. Організація торгівлі : підручник / Н.О. Голошубова. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 680 с.*

6. *Голошубова Н.О. Організація і технологія торгівлі спожитковими товарами: навч. посіб./ Н.О. Голошубова. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. – 272 с.*

7. *Підприємницькі мережі в торгівлі / Н.О. Голошубова, О.О. Кавун, В.М. Торопков, О.П. Бегларашвілі, Т.М. Григоренко (заг. редакція Голошубової Н.О.). – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 344с.*

8. *Шалева О.І. Електронна комерція: навч. посіб. / О.І. Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.*

Розділ 2. Організація оптової торгівлі

1. *Апоній В.В. Організація торгівлі: Підручник; 2-ге вид., перероб. та доп. / І.П. Міщук, В.М. Ребицький та ін./ за ред. проф. В.В. Апонія. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 616 с.*

2. *Апоній В.В. Комерційна діяльність: Підручник; 2-ге вид., перероб. та доп./С.Г. Бабенко, Я.А. Гончарук та ін./ за ред. проф. В.В. Апонія. – Київ: Знання, 2008. – 558 с.*

3. *Внутрішня торгівля України: монографія / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.]. - К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-*

т, 2016. - 864 с.

4. Голошубова Н.О. *Організація торгівлі: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Н.О. Голошубова. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Київ. нац. торг. – екон. ун - т, 2012. – 680 с.*

5. Голошубова Н.О. *Організація і технологія торгівлі споживчими товарами: навч. посіб. / Н.О. Голошубова. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Київ. нац. торг. – екон. ун - т, 2015. – 272 с.*

6. *Оптовая торговля: инфраструктура и тенденции развития: монография/ Е.М. Азарян, Л.А. Волокитина, Л.В. Жаболенко и др. – Донецк: ДонГУЭТ, 2005. – 292 с.*

7. *Підприємницькі мережі в торгівлі / Н.О. Голошубова, О.О. Кавун, В.М. Торопков, О.П. Бегларашвілі, Т.М. Григоренко (заг. редакція Голошубової Н.О.). – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 344с.*

8. *Энджел Д.Ф. Поведение потребителей / Д.Ф. Энджел, О.Д. Блэкуэлл, П.И. Миниард. – СПб. : Питер Ком, 1999. – 768 с.*

Розділ 3. Торговельне підприємництво

1. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-ХІІ (зі змінами). - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>

2. Порядок провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 р. N 833 (зі змінами). - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>

3. Балджи М.Д. *Торговельне підприємництво: навч. посіб. / М.Д. Балджи, Н.В. Доброва, В.О. Однолько, М.М. Осипова. – Київ: Кондор-видавництво, 2017. – 112 с.*

4. *Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посіб. / З.С. Варналій – К.: Знання-Прес, 2012. – 293 с.*

5. Васенко В. *Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності: навч. посіб. / В. Васенко, С. Комісар, І. Малікова. – Суми: ВАТ СОД, 2012. – 186 с.*

6. Васильців Т.Г. *Бізнес-планування : навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. – К. : Знання, 2013. – 173 с.*

7. *Гой І.В. Підприємництво: навч. посіб. / І.В. Гой, Т.П. Смелянська. - К. : Центр учбової літератури, 2013. - 368 с.*

8. Доброва Н.В. *Основи бізнесу: навч. посіб. / Н.В. Доброва, М.М. Осипова. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с.*

9. Добровський В. М. *Звітність підприємств : навч. посіб. для самостійного вивчення дисциплін / В. М. Добровський. – К. : КНЕУ, 2009. – 195 с.*

10. Донець Л.І., Романенко Н.Г. Основи підприємництва /Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 320 с.
11. Карлін М. І. Правові основи підприємництва: Навч. посіб. / 2-е вид., випр. і доповн. – К.: Кондор, 2011. – 368 с.
12. Мельников А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб. / А.М. Мельников, Н.Б. Пундяк. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 200 с.
13. Шваб Л.І. Основи підприємництва: навч.посібник. 2-е вид. – К.: Каравела, 2007. – 368 с.
14. Шевеленко С.Д. Підприємництво та підприємницька діяльність: навч. посібник / С.Д. Шевеленко, І. І. Федів. - К.: Вища школа, 2013. – 224 с.

Розділ 4. Логістика

1. Алькема В. Г. Логістика. Теорія та практика: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / В. Г. Алькема, О. М. Сумець. — Київ : Професіонал, 2008. — 272с.
2. *Комерційна логістика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. А. Мазаракі, Т. Д. Москвітін, В. М. Торопков, і. ;. та ; за ред. А.А. Мазаракі. — Київ : КНТЕУ, 2013. — 407 с.*
3. *Кальченко А.Г. Логістика : навч. посіб. / А.Г. Кальченко, В.В. Кривещенко. – К.: КНЕУ, 2008. – 472 с.*
4. Кислий В.М., Біловодська О.А., Олефіренко О.М., Соляник О.М. Л 69 Логістика: Теорія та практика: Навч. посіб. – К: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
5. Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навч. посібник / Є. Крикавський, О. Похильченко, М. Фертч. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 844 с.
6. Смирнов І.Г. Транспортна логістика: навч. посіб. / І.Г. Смирнов, Т.В. Косарева. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 224 с.
7. Тюріна Н. М. Логістика : навч. посіб. / Н. М. Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 392 с
8. *Сумець, О. М. Логістика: теорія, ситуації, практичні завдання: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. М. Сумець. — Київ : Хай Тек Прес, 2011. — 343 с.*
9. Тридід О.М. Логістика : навч. посіб. / О.М. Тридід. – Київ : Знання, 2008. – 566 с.

* курсовом виділено літературні джерела, які є у наявності у бібліотеці

КРИТЕРІЇ
оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні
для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення:

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 200-баловою шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.